

Instagram: stela_knjige

Facebook: stela

www.stelaknjige.rs

NASLOV ORIGINALA

Heather Gudenkauf

The Overnight Guest

Copyright © 2022 by Heather Gudenkauf.

By arrangement with the author. All rights reserved.

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2023

ZA IZDAVAČA

Marko Sabovljević

UREDNIK

Marina Sabovljević

LEKTURA

Borka Slepčević

DIZAJN KORICA

Siniša Subotić

SLOG I PRELOM

Dizajn studio Layout

ŠTAMPA

Alpha print, Zemun

TIRAŽ

1.000

IZDAVAČ

Publik praktikum, imprint Stela

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2023

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući fotokopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

HEDER GUDENKAUF

NOĆNI GOST

Preveo sa engleskog
Boban Jakovljević

Stela

Za Grega, Milta i Patrika Šmida – najbolju braću na svetu.

1.

Avgust 2000.

Dvanaestog avgusta 2000. Abi Moris je sva zadihana, dok joj je znoj curio niz slepoočnice, hitala sivom trakom makadamskog puta u noćnoj šetnji. Iako je nosila košulju dugih rukava, pantalone i debeo sloj spreja protiv insekata, komarci su obrazovali oreol oko njene glave tražeći otkriveni komad kože. Bila je zahvalna na mesečini i društvu koje joj je pravio Peper, njen crni labrador. Njen muž Džej smatrao je da nije pametno šetati u to doba noći, ali pored celog dana na poslu, odlaska po decu u vrtić i kućnih obaveza, period između pola deset i pola jedanaest bio je jedini deo dana koji je pripadao samo njoj.

Nije se plašila. Abi je odrasla hodajući takvim putevima. Seoskim drumovima prekrivenim prašnjavim šljunkom ili zemljom, oivičenim kukuruzištima. Za tri meseca, koliko su živeli tu, nijednom nije srela nikog u svojim šetnjama i to joj je sasvim odgovaralo.

„Rosko, Rosko!”, začuo se ženski glas odnekud iz daljine. Neko doziva psa da se vrati kući pošto je pala noć, pomislila je Abi. „Ro-sss-ko”, reč je bila izgovorena zapevajućim glasom, ali u njemu se osećala razdraženost.

Peper je teško dahtala, isplazivši debeli ružičasti jezik skoro do zemlje.

Abi je ubrzala. Bila je skoro na pola svog kruga od pet kilometara. Na tom mestu makadam je smenjivao zemljani put skoro progutan kukuruzištima. Skrenula je desno i ukopala se u mestu. Uz ivicu puta, četrdesetak metara od nje, bio je parkirani kamionet. Obuzela ju je nelagodnost, a keruša je sa iščekivanjem podigla pogled ka njoj. Verovatno je nekome pukla guma ili ima problema s motorom, pa je privremeno ostavio vozilo tu, zaključila je.

Nastavila je da korača, a paperjasti veo od oblaka skliznuo je preko meseca i nebo je zaogrnila tama, te je bilo nemoguće videti ima li koga u kamionetu. Abi je nagnula glavu u stranu osluškujući radi li motor, ali čula je samo brujeću serenadu hiljada cvrčaka, nalik brundanju električne testere, i Peperino vlažno dahtanje.

„Hajde, Peper”, tiho je rekla Abi uzmičući nekoliko koraka. Peper je nastavila dalje nosa priljubljenog uz tlo, prateći krivudavu stazu sve do guma kamioneta. „Peper!”, oštro je rekla Abi. „Ovamo!”

Začuvši Abin ljutiti glas, Peper je naglo digla glavu, preko volje odustala od praćenja traga i vratila se do Abi.

Je li se nešto pomerilo iza zatamnjenog vetrobrana? Abi nije bila sigurna, ali nije mogla da odagna osećaj da je neko gleda. Oblaci su se razišli i Abi je ugledala siluetu pognutu iznad volana. Neki muškarac. Nosio je kačket i na mesečini je uhvatila odsjaj blede kože, pomalo kriv nos i oštru bradu. Samo je se deo tamo.

Polja su zašumila na toplom povetarcu, a ona se od toga naježila. Suvo šuštanje doprlo je s njene desne strane. Dlaka na Peperinoj šiji se nakostrešila i ona je duboko zarežala.

„Hajdemo”, rekla je Abi koračajući unazad, da bi se zatim okrenula i požurila ka kući.

00.05

Šerif Džon Batler stajao je na natruloj verandi iza kuće, posmatrajući svoje dvorište. Daske pod njegovim bosim stopalima su se uvijale i škripale. Sve susedne kuće bile su u mraku, susedi i njihove porodice čvrsto su spavali. Zašto bi i bili budni? Šerif im je prvi sused. Nemaju razloga za brigu.

Jedva je dolazio do daha. Noćni vazduh je bio topao i nepomičan i teško mu je pritiskao pluća. Avgustovski pun mesec bio je nisko na nebu, nabrekao i žut kao polen. Kako ono zovu mesec kad je takav? Šerif nije mogao da se seti.

Poslednjih sedam dana bili su mirni. Previše mirni. Nije bilo provala, ni ozbiljnih saobraćajnih nesreća, nije bilo eksplozija u laboratorijama metamfetamina, pa čak ni prijava kućnog nasilja. Okrug Blejk nije baš bio leglo kriminala, ali i tu su se dešavali nasilni zločini. Samo ne ove nedelje. Prva četiri dana bio je zahvalan na predahu, ali onda je sve to počelo da mu deluje naprosto jezivo. Bilo je čudno, uznemirujuće. Prvi put za dvadeset godina na mestu šerifa, Batler je stigao da sredi svu nagomilanu papirologiju.

„Ne prizivaj nevolje”, začuo se tih glas. Dženis, Batlerova supruga već trideset dve godine, obavila je ruku oko njegovog struka i spustila mu glavu na rame.

„Toga se ne moraš plašiti”, rekao je Batler i kratko se nasmejao. „Nevolje me obično snađu nezvane.”

„Onda se vrati u krevet”, rekla je Dženis i povukla ga za ruku.

„Odmah dolazim”, kazao je Batler. Dženis je prekrstila ruke na grudima i oštro ga pogledala. On je podigao desnu ruku. „Još pet minuta. Obećavam.” Teška srca, Dženis se vratila u kuću.

Batler je žuljevitim dlanom prešao preko ispucale kedrove ograde. Treba zameniti čitavu verandu. Srušiti je do temelja i napraviti novu. Možda bi sutra mogao da ode do „Lavsa” u Su Sitiju. Ako se ovako nastavi, imaće više nego dovoljno vremena da zameni verandu. Potiskujući zevanje, vratio se u kuću, navukao rezu i odgegao se niz hodnik ka svom krevetu i Dženis. Još jedna mirna noć, pomislio je šerif. Mogao bih da uživam dok traje.

00.30

Zvuk nalik pucanju balona trgnuo je Deb Kater iz dubokog sna. Još jedan prasak, pa još jedan. Možda deca bacaju petarde preostale od Dana nezavisnosti. „Rendi”, promrmljala je. Nije bilo odgovora.

Deb je pružila ruku ka mužu, ali pored nje u krevetu nije bilo nikog, pokrivači su i dalje bili zategnuti i hladni. Izvukla se ispod ćebeta, prišla prozoru i razmakla zavese. Rendijev kamionet nije bio parkiran na svom uobičajenom mestu pored šupe za mužu. Ni Brok nije bio kod kuće. Bacila je pogled na sat. Prošla je ponoć.

Više nije poznavala svog sedamnaestogodišnjeg sina. Njen slatki dečak uvek je imao divlju crtu koja je na kraju postala opaka. Bila je sigurna da ne radi ništa dobro. Broka su dobili kad im je bilo jedva po osamnaest godina i nisu umeli da se staraju ni o sebi, a kamoli o bebi.

Deb je znala da je Rendi grub prema Broku. Ponekad previše grub. Kad je bio mali, bilo je dovoljno da ga mrko pogleda i pljesne po guzi i Brok bi se smirio, ali to je bila davna prošlost. Činilo se da sad obraća pažnju samo kad ga dobro opauče po glavi. Deb je morala priznati da je Rendi tokom godina neko-liko puta umeo da pretera – bilo je modrica, rasečenih usana

i krvavih noseva. Ali Rendi je svoju grubost pravdao govoreći kako život nije lak i da je najbolje da Brok to što pre shvati.

I Rendi. U poslednje vreme je tako odsutan, stalno zauzet. Ne samo što pomaže roditeljima oko njihove farme nego obnavlja još jednu staru farmu s kućom, nekoliko oronulih pomoćnih zgrada i svinjcem i uz to pokušava da se stara o sopstvenim usevima. Jedva da ga je i viđala do mraka.

Deb se trudila da potisne ogorčenost, ali ona joj se nakupljala u grlu. Opsednut. Takav je bio Rendi. Opsednut obnovom tog starog imanja, opsednut zemljom. Uvek je razmišljao samo o zemlji. Ekonomija će se verovatno urušiti, a oni će ostati na cedilu s dva imanja koja ne mogu sebi da priušte. Ona to neće moći još dugo da podnosi.

U daljini je odjeknuo još jedan pucanj. Prokleta deca, pomislila je. Sasvim budna, pogledala je u ventilator na tavanici koji se lenjo vrteo iznad njene glave, čekajući muža i sina da se vrate kući.

1.10.

Dvanaestogodišnja Džoji Dojl i njena najbolja drugarica Beki Alen prvo su potrčale ka glasnim prascima. Bilo je logično da odu u kuću, tamo su njena majka i otac i Itan. Tamo će biti bezbedne. Ali kad su Džoji i Beki shvatile da greše, bilo je prekasno.

Okrenule su se na drugu stranu i držeći se za ruke potrčale kroz mračno dvorište farme ka kukuružištu. Visoke stabljike kukuruza, nalik vretenastoj šumi, predstavljale su im jedini put u bezbednost.

Džoji je bila sigurna da je čula bat koraka iza njih i okrenula se da vidi ko ih juri. Nije videla ništa, samo kuću prekrivenu noćnim senkama.

„Brže”, prodahla je Džosi vukući Bekinu ruku i podstičući je da požuri. Trčale su teško dišući. Skoro su stigle. Beki se saplela. Uz krik, ruka joj je iskliznula iz Džozine. Noge su joj poklekale i pala je na kolena.

„Ustaj, ustaj”, preklinjala je Džosi vukući Bekinu ruku. „Molim te.” Ponovo se osmelila da se osvrne. Zrak mesečine nakratko je otkrio figuru kako iskoračuje iza ambara. Užasnuta, Džosi je gledala kako ta figura podiže ruke i nišani. Pustila je Bekinu ruku, okrenula se i potrčala. Samo još malo, skoro je stigla.

Džosi je zakoračila u kukuruzište upravo kad je odjeknuo novi pucanj. Ruku joj je prožela pržeća bol od koje je ostala bez daha. Džosi nije zastala, nije usporila, nastavila je da trči dok joj je vrela krv kapala na zbijenu zemlju.

2.

Sadašnjost

Pošto se oluja brzo primicala, Vajli Lark je skrenula na poslednje slobodno parking-mesto u ulici u kojoj je Šaferova piljara bila ušuškana između apoteke i „Elks lodža”. Vajli bi više volela da je stigla da se odveze do opremljenije piljare u Algoni, ali snežni oblaci, teški i sivi, već su bili prekrili nebo iznad Berdena.

Izašla je iz svog bronka i čizme su joj zaškripale preko debelog sloja soli posute po trotoaru u iščekivanju susnežice i pola metra snega najavljenih za to veče.

Vajli je sa zebljom prišla staklenom izlogu radnje ukrašenom povodom Dana zaljubljenih. Otrcana crvena i ružičasta srca i Kupidoni s lukovima i strelama. Zastala je pre nego što je otvorila vrata. Šaferova piljara je bila porodična firma snabdevena robom manje poznatih proizvođača, s ograničenom ponudom. Bila joj je blizu, ali uvek puna varošana.

Vajli je zasad prilikom svih dolazaka u Berden uspešno izbegavala kontakte s meštanima, ali što je duže boravila tu, to je postajalo sve teže.

Kad je ušla, dočekao ju je nalet toplog vazduha. Odolela je iskušenju da skine dugačku kapu i rukavice i umesto toga ubacila je slušalice u uši i pojačala ton podkasta o istinitim zločinima koji je slušala.

Sva kolica su bila zauzeta, pa je uzela korpu i počela da obilazi rafove očiju čvrsto uprtih u pod ispred sebe. Počela je da ubacuje namirnice u korpu. Zamrznuta pica, konzerve supe, pakovanja testa za kolače s komadićima čokolade. Zastala je kod police s vinom i osmotrila ograničeni izbor. Muškarac u smeđem kombinezonu i zeleno-žutom kačketu naleteo je na nju i izbio joj slušalicu iz jednog uva.

„Opa, izvini”, rekao je smešeći joj se.

„U redu je”, odgovorila je Vajli ne gledajući ga u oči. Brzo je dočepala najbližu flašu vina i krenula ka dugačkom redu ljudi koji su čekali da plate.

Jedina kasirka imala je prosedu smeđu kosu dignutu s umornog lica i pričvršćenu srebrnom ukosnicom. Kao da nije bila svesna nervoze kupaca željnih da što pre stignu kući. Svaku namirnicu je prevlačila preko skenera izluđujuće sporo.

Red se polako pomerao. Vajli je osetila čvrstu građu nekoga ko je stajao tačno iza nje. Okrenula se. To je bio muškarac kog je srela kod police s vinom. Znojeći se u kaputu, Vajli je pogledala prema kasirki. Pogledi su im se sreli.

„Izvinite”, rekla je Vajli probijajući se pored muškarca i drugih kupaca. Spustila je korpu na pod i pohitala napolje. Prijao joj je hladan vazduh na licu.

Mobilni joj je zavibrirao u džepu i ona ga je izvukla.

To je bio njen bivši muž, a Vajli nije htela da razgovara s njim. On će navaliti s pričom o tome kako ona treba da se vrati u Oregon i pomogne u gajenju njihovog sina, kako svoju knjigu može da završi i kod kuće. Pustila je da se poziv prebaci na govornu poštu.

Nije bio u pravu. Ne bi mogla da završi knjigu kod kuće. Lupanje vratima i svađe s četrnaestogodišnjim Setom zbog toga što se kući vraća kasno, ili se uopšte ne vraća, beskrajno su je frustrirali. Tamo nije mogla da razmišlja, nije mogla da se

koncentriše. A Set joj je, mršteći se ispod svoje čupave kose, rekao da je mrzi i da hoće da živi s tatom. Prozrela je njegov blef.

„Dobro. Idi”, rekla je i okrenula se od njega. I on je otišao. Pošto se sledećeg jutra nije vratio kući, niti je odgovorio na njene pozive i poruke, spakovala je torbe i otputovala. Znala je da je to izbegavanje odgovornosti, ali više ni sekunde nije mogla da trpi Setovu tajnovitost i izlive besa. Njen bivši može da se nosi s tim nekoliko dana. Samo što su se ti dani pretvorili u nedelje, a onda u mesece.

Krenula je da gurne telefon u džep, ali joj se izmigoljio između prstiju, pao na beton i odskočio u kolotrag pun bljuzgavice.

„Prokletstvo”, rekla je Vajli saginjući se da izvuče telefon iz ledene lokve. Ekran se razbio i telefon je bio načisto natopljen.

Vrativši se u svoje vozilo, strgla je kapu i zbacila kaput. Kosa i majica su joj bile mokre od znoja. Pokušala je da obriše vlagu iz telefona, ali znala je da je propao ako brzo ne stigne kući i osuši ga. Uzaludno je bockala raspukli ekran nadajući se da će se osvetliti. Ništa.

Činilo joj se da dvadesetpetominutna vožnja do kuće na farmi traje čitavu večnost, a bila je potpuno jalova.

Nije imala ni namirnice ni vino. Moraće da se snađe s onim što ima u kući.

Iako su joj trebala samo dva minuta da ostavi Berden za sobom, ono što je ležalo ispred izgledalo je kao beskrajna traka crnog auto-puta. Dvaput se zaglavila iza kamiona koji su posipali so po putu, ali što je dalje odmicala ka severu, manje je kola sretala. Svi su se zavukli u kuće i čekali nalet oluje. Najzad je skrenula s glavnog drumu i počela da se trucka loše održanim šljunčanim putevima koji će je odvesti do kuće.

Vajli je već šest nedelja boravila u seoskim predelima okruga Blejk i vreme je bilo brutalno. Hladnoća je prodirala do kostiju i nije mogla da se seti da je ikad videla toliko snega. Farme i kuće

pored puta sve više su se proređivale dok na kraju nije videla samo more beline na mestu gde su nekad rasli kukuruz, soja i lucerka. Ništa nije nagoveštavalo eksploziju zelenila i zlata koja će sigurno uslediti za koji mesec.

Vajli je prevalila još nekoliko kilometara i potpuno usporila da bi obišla stablo hikorija koje je neobjašnjivo izraslo nasred ukrštanja dva šljunčana puta, a onda je prešla mostić na stubovima iznad zaleđenog potoka.

Dvestotinak metara iza mosta prostirala se dugačka, uska staza oivičena smetovima do ramena koja će je odvesti do kuće. Vozila je pored niza visokih borova koji su služili kao zaštita od vetra, ka crvenkastom ambaru, sada prekrivenom snegom. Ostavila je bronko upaljen dok je otvarala široka vrata ambara koji je koristila kao garažu. Onda je uterala kola unutra, isključila motor i gurnula ključeve u džep. Zatvorila je široka drvena vrata za sobom i pogledala ka otvorenoj preriji.

Čulo se samo sve jače hujanje vetra. Vajli je bila sama. Kilometrima naokolo nije bilo drugog ljudskog bića. To je bilo upravo ono što je htela.

Padala je ledena susnežica. Oluja je stigla.

Ubacila je oštećeni telefon u džep i krenula prema kući.

Ušavši, zaključala je zadnja vrata, zbacila čizme i zamenila ih mokasinama postavljenim runom. Požurila je do kuhinjskih ormarića u potrazi za kutijom pirinča u kom bi osušila telefon. Nije ga bilo. Moraće da ga popravi, ili da kupi drugi. Okačila je zimsku jaknu na kuku u predsoblju, ali je ostavila kapu na glavi.

Kuća na farmi bila je stara sto godina i škripava i džangrizava kao neki matorac. Peć je brektala, ali nije mogla da se izbori s hladnim vazduhom koji se ušunjavao između prozorskih krila i ispod vrata. Vajli je imala nameru da ostane samo

nedelju, najviše dve, ali što se duže zadržavala, postajalo joj je sve teže da ode.

U početku je za to krivila svog muža i težak period koji je imala sa Setom. Bila je iscrpljena od svađa s njima. Morala je da se fokusira i završi knjigu na kojoj je radila.

Zato je telefonirala, otkrila da je zabačena farma na kojoj se pre dvadeset godina desio zločin trenutno slobodna i odlučila da otputuje tamo. Kuća je imala samo ono najosnovnije – struju i vodu. Nije bilo interneta, televizije ni sina šiparca da je podseća na to koliko je loša majka. Biće preko dve hiljade kilometara daleko od svega što je ometa. Pošto je ispustila i uništila mobilni, sad joj je jedina veza sa svetom bio fiksni telefon. Više nije imala pristup internetu, porukama ni Fejstajmu.

Radila je na svojoj četvrtoj knjizi o istinitim zločinima i često je putovala da bi istraživala, ali nikad nije ovoliko dugo odsustvovala od kuće. Što je duže boravila u Berdeni, sve više je shvatala da taj zločin nije rasvetljen kako treba, inače bi do sad završila knjigu i vratila se kući.

Tas, matori gonič rakuna, mlitavo je digao glavu sa svog ležaja pored radijatora i pogledao je žutim očima. Vajli ga je ignorisala. Tas je zevnuo, spustio dugu njušku na šape i zažmurio.

Do mraka su ostala još tri sata, ali oluja je navukla sivu senu na prozore. Vajli je obišla kuću i popalila svetla. Dovukla je poslednja iscepana drva iz predsoblja, spustila ih pored kamina i založila vatru. Nadala se da će imati dovoljno ogreva do jutra. Nije joj se milila pomisao na to da će morati da ode u ambar po još drva.

Napolju se susnežica pojačavala šibajući prozore i prekrivajući gole grane ledenom pokoricom. Bilo bi lepo da Vajli već nije bila sita zime. Mrmot je video svoju senku, opet je padao sneg i proleće je izgledalo strašno daleko.

Vajli je započela popodnevnu rutinu koju je razvila u prethodnih šest nedelja. Obišla je kuću, proverila jesu li vrata i prozori zatvoreni i spustila roletne. Možda bi volela da bude sama i provede život pišući o zastrašujućim zločinima, ali nije volela mrak i pomisao na ono što bi moglo da vreba napolju kad sunce zađe. Otvorila je fioku noćnog stočića da bi se uverila da je njen pištolj kalibra devet milimetara i dalje tu.

Na brzinu se istuširala trudeći se da završi pre nego što topla voda postane mlaka, pa je peškirom obrisala kosu. Obukla je dugačke gaće, vunene čarape, farmerke i džemper, pa se vratila u kuhinju.

Tamo je sebi natočila čašu vina i sela na kauč. Tas je pokušao da se popne pored nje. „Dole”, rekla je odsutno i Tas se vratio na svoje mesto pored radijatora.

Vajli je razmišljala da pozove Seta preko fiksnog telefona, ali je strahovala da će njen bivši muž biti u blizini, pa će tražiti da razgovara s njom. Već je prolazila kroz to.

Neizbežno, njihov razgovor će se okončati gomilom grubih reči i optužbi. „Vrati se kući. Ponašaj se nerazumno”, rekao joj je bivši muž tokom poslednjeg telefonskog razgovora. „Treba ti pomoć, Vajli.”

Osetila je kako joj je nešto kvrcnulo u grudima. Bilo je to samo malo naprsnuće, taman toliko da shvati da treba da prekinе taj razgovor. Nije se čula sa Setom duže od nedelju dana.

Vajli je odnela čašu s vinom na sprat i sela za sto u sobi koju je koristila kao radnu. Tas je došao za njom i legao pod prozor. Ta soba je bila najmanja, žuta od sličica s igračima bejzbola izlepljenih po podnim lajsnama. Radni sto joj je bio u uglu, postavljen tako da sa stolice vidi i prozor i vrata.

Rukopis koji je prethodne nedelje odštampala u biblioteci u Algoni stajao je na gomili pored njenog računara, spreman

za poslednje iščitavanje. Ipak, Vajli je oklevala da taj projekat privede kraju.

Provela je više od godinu dana proučavajući fotografije s mesta zločina, iščitavajući novinske članke i zvanične izveštaje. Kontaktirala je s očevicima i osobama ključnim za istragu, uključujući i bivšeg šerifa i njegove pomoćnike. Čak je i glavna agentkinja iz Odeljenja za kriminalističke istrage Ajove pristala da razgovara s njom. Bili su iznenađujuće iskreni i pružili su Vajli uvid u malo poznate detalje slučaja.

Samo članovi porodice nisu hteli da razgovaraju s njom. Jedni su umrli, a drugi su je glatko odbili. Nije mogla da ih krivi. Provela je nebrojene sate pišući dok su joj prsti leteli preko tastature. Knjiga je sad završena. Imala je zaključak, koliko god siromašan. Ubica je identifikovan, ali nije izveden pred lice pravde.

Vajli je imala još mnogo pitanja bez odgovora, ali došlo je vreme. Mora da iščita napisano, unese poslednje ispravke i pošalje rukopis uredniku.

Frustrirano je bacila crvenu olovku na sto. Ustala je, protekla se, pa sišla u kuhinju i spustila praznu čašu od vina na pult. Šake su joj trnule od hladnoće, ali bila je rešena da ne pojačava grejanje. Umesto toga, napunila je čajnik i stavila ga na šporet. Dok se voda zagrevala, nadnela je šake nad ringlu.

Napolju je vetar šibao i žalosno zavijao, a posle nekoliko minuta, zavijanju se pridružio i čajnik. Vajli je odnela šolju čaja za sto u radnoj sobi i ponovo sela. Odložila je rukopis i misli su joj se usmerile na sledeći projekat kog bi mogla da se prihvati.

Nije manjkalo jezivih ubistava. Vajli je imala bogat izbor. Mnogi pisci o istinitim zločinima birali su svoje teme na osnovu novinskih naslova i zanimanja javnosti za dati zločin. Ne i Vajli. Ona je uvek počinjala od mesta zločina. Tu joj se priča uvlačila pod kožu i onda nije mogla da je se otrese.

Pomno bi proučavala fotografije snimljene na mestima zločina – slike lokacija na kojima su žrtve ispustile poslednji dah, položaje tela, lica u smrtnom grču, mrlje od pomamno proplivene krvi.

Sad je posmatrala fotografije s mesta jednog zločina u Arizona. Prva slika je snimljena izdaleka. Žena sedi naslonjena uz kamen boje rđe, okružena čupercima prašnjavog žbunja kao vencem, lica okrenutog od foto-aparata. Na prednjoj strani košulje je crna mrlja.

Vajli je spustila tu fotografiju i uzela sledeću s gomile. Ista žena, ali snimljena izbliza i pod drugačijim uglom.

Ženina usta su iskrivljena u bolnoj grimasi. Jezik isplažen, crn i naduven. Na grudima joj je rana dovoljno velika da Vajli zavuče ruku u nju, okružena nazubljenom kožom koja otkriva kosti i hrskavicu.

Slike su gnusne, uznemirujuće, potpuno košmarne, ali Vajli veruje da žrtve mora da upozna u trenutku njihove smrti.

U deset uveče Tas joj je njuškom gurnuo nogu. Zajedno su sišli niz stepenice. Tas se kretao sporije, zglobovi su mu zarđalo škripali. Tas uskoro više neće moći da savlada stepenice.

Zapitala se šta bi njen bivši muž rekao kad bi mu kazala da je pokupila matoru lutalicu koju je našla kako sedi pred vratima kuće na farmi. Koliko god se trudila da ga otera, pas se motao oko kuće.

Vajli je zaključila da su ga ostavili ljudi koji su iznajmljivali kuću pre njenog dolaska. Nazvala ga je Tas, skraćeno od Ajtaska, državnog parka u kom su nađena tela triju mladih žena, što je bila tema Vajline prve knjige o istinitim zločinima.

Vajli nije naročito marila za Tasa, a ni on za nju. Kao da su došli do sporazuma da će zasad morati da žive zajedno.

Otključala je ulazna vrata, otvorila ih tek toliko da Tas može da izađe i zatvorila ih za njim. Ipak, hladnoća, sneg i susnežica uspeli su da prodru u kuću i Vajli je zadrhtala.

Prošao je minut, pa dva. Tas nije voleo hladnoću i obično bi brzo obavio šta ima, te bi počeo da grebe po vratima dajući joj znak da želi da uđe.

Vajli je prišla prozoru, ali stakla su bila zamagljena i presvučena slojem leda. Protrljala je oči umorne od predugog zurenja u mutne fotografije i naslonila se pored vrata da sačeka. Neće moći da zaspi dok ne izađe sunce.

Svetla su zatreperila i Vajlino srce je panično poskočilo. Zagledala se u lampu i zadržala dah, ali topla svetlost je ostala stabilna. Dodala je još drva na vatru. Ako nestane struje, cevi bi mogle da se zamrznu, a onda bi imala ogroman problem. Odškrinula je vrata i provirila u belo more, ali Tasa nije bilo.

„Tase!”, viknula je u mrak. „Dođi!” Kiša se pretvorila u oštra zrna koja su tukla kuću neumorno je grebuckajući poput pacova. Vajli nije videla dalje od prostora osvetljenog slabašnom sijalicom iznad vrata. „Sjajno”, promrmljala je uzimajući druge čizme iz ormara u prednjem predsoblju, staru jaknu i jednu od mnogih lampi koje je držala u rezervi po kući.

Pošto se dobro utoplila, izašla je napolje pazeći da se ne oklizne na stepenicama koje s verande vode u dvorište.

„Tase!”, ponovo je ozlojeđeno viknula. Povila je ramena pod surovim naletima vetra i sagnula glavu da bi zaštitila lice od iglica leda.

Već je napadalo nekoliko centimetara snega, a sad je počela i ledena susnežica pretvarajući dvorište u klizalište.

Vajli je ponovo obuzela zebnja. Težak led ili sneg na žicama dalekovoda sigurno će dovesti do njihovog pucanja, nestanka struje i potpunog mraka. Htela je da nađe Tasa i vrati se u kuću.

Držeći se za ogradu verande i usmerivši zrak svetlosti napred da je vodi, Vajli je polako napredovala dozivajući ga. Zaškiljala je kroz mrak i uperila lampu ka stazi koja vodi ka putu. Pred njom su sevnula dva jeziva crvena kruga. „Tase, dolazi ovamo”, naredila je. On je pognuo glavu, ignorišući njene zapovesti.

Reznirana, Vajli je krenula ka tvrdoglavom psu. Malo se nagnula napred i koračala stopala priljubljenih uz tlo, trudeći se da joj centar gravitacije bude direktno iznad stopala. Ipak se okliznula i s tupim udarom pala na trtičnu kost.

„Dodavola”, prasnula je dižući se na noge. Ledena susnežica joj se zavukla za vrat. Šake su joj bile gole i žudela je da ih nabije u džepove, ali nije se usuđivala. Morala je da ih drži ispružene da ne bi ponovo pala.

Tas nije mrdao s mesta. Kad je prišla bliže, Vajli je videla da je Tas strogo fokusiran na nešto na zemlji. Vajli nije videla šta je to. Tas je kružio oko te stvari oprezno je njušeći.

„Sklanaj se odatle”, naredila je Vajli. Kad se približila, videla je da to nije stvar, već živo biće, ili biće koje je nekad bilo živo. Bilo je čvrsto sklupčano i prekriveno slojem leda koji je blistao na svetlosti njene baterijske lampe.

„Tase, sedi!”, viknula je. Ovog puta Tas je digao glavu, pogledao je i onda poslušno seo. Vajli se polako primakla. Očima je ispratila konture tela. Izgrebana patika, izbledele farmerke, sivoplava košulja, kratko podšišana tamna kosa, pesničica stisnuta uz blede usne. Tanka linija zaleđene krvi širila mu se oko glave.

Ono što je ležalo pred njima nije bila životinja. Na zemlji je ležao smrznut dečacić.